

άσυνταξία ἢ, λόγ. σύνηθ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. *άσυνταξία*.

Εἰς τὴν σχολικὴν γλῶσσαν σφάλμα περὶ τὴν σύνταξιν, σολοικισμὸς σύνηθ.: *Τοῦ ξέφυγε μιὰ άσυνταξία. Κάνει άσυνταξίες.*

άσύνταχτα ἐπίρρ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. *άσύνταχτος*.

1) Χωρὶς τάξιν: *Οἱ στρατιῶτες βαδίζουν άσύνταχτα.*

2) Χωρὶς καλὴν σύνταξιν: *Γράμμα άσύνταχτα γραμμένο*

άσύντελος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. *άσυντελής*.

Ὁ μὴ συντελεσθεὶς, ὁ μὴ πραγματοποιηθεὶς: Παροιμ. *Πολλὰ τὰ προξενήματα κι άσύντελος ὁ γάμος.*

άσυντήρευτος ἐπίθ. ἀμάρτ. *άσυντέρευστος* Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **συντηρευτός <*συντηρεύω.*

Ἀπρόσεκτος ἔνθ' ἄν.: *Γιατί νὰ εἶσαι άσυντέρευστος; Χαλδ. Συνών. άπρόσεχτος, άσυντράνευτος 1.*

άσυντήρητος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **συντηρητός <συντηρῶ.*

Ὁ μὴ συντηρούμενος, ὁ μὴ ἔχων τὰ μέσα νὰ συντηρηθῇ, νὰ ζήσῃ: *Ἄφησαν τὸ γέρω πατέρα τους άσυντήρητο. Ἀσυντήρητη οἰκογένεια - χήρα. Ἀπόμειναν τὰ ὄρφανὰ άσυντήρητα.*

άσυντράνευτος ἐπίθ. Πόντ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **συντρανευτός <συντρανεύω.*

1) *Ἀσυντήρευτος*, ὁ ἰδ. 2) *Ἀτημέλητος*, ἀφιλόκαλος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άσυγύριστος 2 β.*

άσύντρεχτος ἐπίθ. Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **συντρεχτός <συντρέχω.*

1) Ὁ μὴ τυχὼν βοηθείας, ἀρωγῆς ἔνθ' ἄν. 2) Ὁ μὴ συντρέχων, ὁ μὴ βοηθῶν Λεξ. Δημητρ.: *Ὁ ἄπονος ἄνθρωπος εἶναι καὶ άσύντρεχτος.*

άσύντριφτος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. *άσύντριπτος*.

Ἀθραυστος, στερεὸς σύνηθ.: *Τὸν ἄντρα ποῦ μ' ἀγάπησε, ποῦ δέθηκε μαζί μου μὲ άσύντριφτους δεσμούς ΔΤαγ-κοπ. Δράματ. 166 || Ποίημ.*

Ἡ άσύντριφτη κρατάει ψυχὴ τους

άσκυφτο, ὁλόισο τὸ κορμί τους

ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ.² 92.

άσυντρόφευτος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **συντροφευτός <συντροφεύω.*

1) Ὁ ἄνευ συντρόφου, ἄσυνόδευτος σύνηθ. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Χαλδ. κ.ά.): *Ἐφυγαν ὅλοι καὶ μ' ἄφησαν άσυντρόφευτο. Ἀπόμεινε μόνη κι άσυντρόφευτη. Γυρίζει τὴ νύχτα άσυντρόφευτη σύνηθ. Ἐπέμ'να άσυντρόφευτος Πόντ. Συνών. άσυντρόφιαστος 1. 2) Ὁ μακράν ἄλλου κείμενος, ἀραιὸς ΓΔροσίν. ἐν Ἀνθολ. Η Ἀποστολίδ. 84: Ποίημ.*

Τ' ἄσπρα σπιτάκια του ἔνα ἔνα

σκόρπια, άσυντρόφευτα κι ἀνάραια

᾿ς τὴ θάλασσα ἀντικρὺ ἀπλωμένα.

Συνών. *ἀραιός Α 1.*

άσυντρόφιαστος ἐπίθ. σύνηθ. *άσυντρόφᾱστος* Πόντ. (Κερασ.) *άσυντρόφᾱχτος* Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. *συντροφιαστός. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ.*

1) *Ἀσυντρόφευτος 1*, ὁ ἰδ., σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.): *Κάνει τοῖς δουλειές του άσυντρόφιαστος. Γυρίζει - φεύγει άσυντρόφιαστη σύνηθ. Ἀσυντρόφᾱστος θὰ πάγω ᾿ς σὸ χωρίον Κερασ. Γυναῖκες άσυντρόφιαστες ΚΠαλαμ. Τρισεύγ. 52. 2) Ἀνευ φίλων, ἀκοινώνητος Ζάκ. — Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άσυγκόλλητος.**

άσύντυχος ἐπίθ. Κέρκ. Κύπρ. κ.ά. *άσύτ'χους* Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ρ. *συντυχαίνω.*

1) Ὁ οὐδὸλως ἢ ἐλάχιστα λαλῶν ἔνθ' ἄν.: *Ἀσύντυχος ἄνθρωπος Κύπρ. Νὰ λυπηθῇ τὰ μωρά, τὰ ἀθῶα καὶ τὰ ζῶα τὰ άσύντυχα αὐτόθ. || Γνωμ. Νὰ φοβᾶσαι ἀπὸ τὸν άσύντυχον αὐτόθ. || Ἄσμ.*

Τὲς πέτρες τὲς άσύντυχες κάμε τες νὰ μὲ κλάψουν αὐτόθ. Συνών. *ἄλαλος 1, ἀμίλητος Α 1. 2) Ἀγιος ἐκκλησίας Κύπρ.: Γνωμ. Ὅποιος τρώει ποῦ τοὺς άσύντυχους ἔν θωρεῖ προκοπήν. 3) Ὁ ἔνεργούμενος ἐν καταστάσει ἀπολύτου σιγῆς Κέρκ. Κύπρ.: Ἀσύντυχον νερόν Κύπρ. Ἀσύντυχο νερὸ Κέρκ. (τὸ ὕδωρ τὸ ἀντλούμενον καὶ κομιζόμενον ἐν σιγῇ πρὸς χρῆσιν μαγικὴν ἢ θεραπευτικὴν. Συνών. νερὸ ἄκριτο - ἄλαλο - ἀμίλητο - ἀμολόγητο - βουβό).*

άσύρματος ὁ, ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ οὐσ. *σύρμα.*

1) Ὁ λειτουργῶν ἄνευ σύρματος, ἐπὶ τηλεγράφου: *Ἀσύρματος τηλεγράφος. 2) Οὐσ.: Τηλεγραφῶ μὲ τὸν άσύρματο. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ἀθῆν.*

ἄσυρτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) *ἄσυρτους* βόρ. ἰδιώμ. *ἄσυντους* Σαμοθρ. *ἄσερτος* Κρήτ. (Σφακ.) Μύκ. Σκῦρ. κ.ά. *ἄσουρτος* Πελοπν. (Μάν.) Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. *συρτός. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.*

Α) Κυριολ. 1) Ὁ μὴ συρθεὶς, ὁ μὴ ἐλκυσθεὶς Πόντ. (Χαλδ.): *Ἀφ'σ' τὴν σύρτιν ἄσυρτον* (ἄφησε τὸν σύρτην τῆς θύρας ἄσυρτον, ἀνοικτόν). 2) Ὁ μὴ σαρωθεὶς, ἀσκούπιστος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σκῦρ.: *Ἀσερτο σπῖτι Σκῦρ. Ἀσερτος φοῦρνος Ἀπύρανθ. Συνών. ἀπαράσυρτος, ἀπόσυρτος 1, ἀσάρωτος, ἀσκούπιστος 1, ἀφροκάλητος. 3) Ὁ μὴ ξανθεὶς, ἐπὶ ἐρίων Σίφν. Πόντ. (Κερασ. κ.ά.): Ἀσυρτο μαλλὶ Σίφν. Μαλλία - σκουλλία ἄσυρτα Κερασ. κ.ά. Συνών. ἀλανάριστος 1, ἀλάναρτος, ἀξάγκλυστος 1, ἀξάντος. 4) Ὁ μὴ κατεργασμένος, ἀκατέργαστος Μύκ. Σίφν. Σῦρ.: *Κερί ἄσυρτο* (τὸ συμπαγές, τὸ μὴ χυθὲν εἰς κηρία) Σίφν. Ἀσερτο τσερί Μύκ. 5) Ἀμεταχείριστος, καινουργῆς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.): *Ἀσυρτο κανάτι - σαπούνη - φουσιάνι - χουλιάρι κττ. Ἀσυρτες παντόφλες. Ἀσυρτα πιάττα - ροῦχα κττ. σύνηθ. Παπλώματα ἄσυρτα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Προσκιά ἄσερτα Σφακ. Καμιῶ ἄσυρτα Χαλδ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄπιαστος 2. 6) Ὁ μὴ ἀποψιλωθεὶς τῶν τριχῶν του, ἐπὶ δερματίνων λωρίδων Νάξ. (Ἀπύρανθ.)**

Β) Μεταφ. 1) Ὁ μὴ διασυρθεὶς, ὁ μὴ κακολογηθεὶς Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Δημητρ. 2) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ ὑποφέρει Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Ἀσυρτον παιδὶν Κερασ. Τραπ. κ.ά. Κακὸν ἄσυρτον Τραπ. Χαλδ. Συνών. ἀβάσταχτος 1β, ἀνυπόφερτος, ἀνυποφόρετος, ἀνυπόφορος.*

